

Na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine br. 94/13., 73/17., 14/19., 98/19.), Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine br. 81/20.), Pravilnika o vrstama otpada (Narodne novine br. 27/96) i Pravilnika o katalogu otpada (Narodne novine br. 90/15) i sukladno članku 128. stavka 3. Statuta Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultetsko vijeće Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek na 10. redovitoj sjednici u akademskoj godini 2020./2021. održanoj 16. srpnja 2021. pod točkom 4. dnevnog reda, na prijedlog Povjerenstva za opće akte donijelo je

**PRAVILNIK
O ZBRINJAVANJU OTPADA
NA FAKULTETU AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zbrinjavanju otpada na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se način gospodarenja s otpadom od njegovog nastanka tijekom obavljanja poslova na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek (u daljnjem tekstu: Fakulteta) do trajnog uklanjanja s lokacija na kojima se obavljaju djelatnosti Fakulteta (u daljnjem tekstu: lokacija), način zbrinjavanja otpada, evidencija, nadzor i prijavljivanje otpadnih tvari te obveze i odgovornosti za provođenje mjera.

Članak 2.

Otpad je svaka tvar ili predmet koju zaposlenici Fakulteta pri obavljanju poslova odbacuju, namjeravaju ili moraju odbaciti. Otpadne tvari, u smislu ovog Pravilnika, su sav kruti i tekući otpad koji nastaje u tehnološkom procesu obavljanjem poslova na lokacijama na kojima Fakultet obavlja svoju djelatnost.

Članak 3.

- (1) Fakultet je dužan imenovati povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika za otpad, koji će u slučaju spriječenosti povjerenika izvršavati njegove obveze.
- (2) Povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika za otpad imenuje dekan.
- (3) Povjerenik za otpad, a u slučaju njegove spriječenosti zamjenik povjerenika za otpad dužan je:
 1. nadzirati provedbu propisa o gospodarenju otpadom, utvrđivati nedostatke i obavještavati dekana o utvrđenim nedostacima,
 2. organizirati provedbu propisa o otpadu na Fakultetu na odgovarajući način,
 3. savjetovati dekana u svim pitanjima gospodarenja otpadom koji nastaje obavljanjem djelatnosti Fakulteta s posebnim naglaskom o potrebnim uvjetima i eventualnim nastalim promjenama u skladišnom prostoru vezanim uz skladištenje opasnog otpada,
 4. preuzimati otpad nastao na Fakultetu pri obavljanju djelatnosti,
 5. voditi evidenciju u očevidniku o nastanku, količini i tijeku otpada (Obrazac ONTO),
 6. obavljati druge poslove po nalogu nadređene osobe i dekana vezane uz obavljanje poslova s otpadom na Fakultetu,
 7. voditi brigu o čistoći i urednosti skladišnih prostora i
 8. organizirati i dogovarati preuzimanje otpada s tvrtkom ovlaštenom za preuzimanje otpada.

Članak 4.

- (1) Voditelji centralnih laboratorija i voditelj pokušališta dužni su:
 - proglasiti i prikupiti otpad u odvojene posude za skladištenje otpada prema odredbama ovoga Pravilnika i prema pravilima laboratorijske – kemijske struke,
 - upoznati sve osobe koji rade u laboratoriju o pravilnom prikupljanju otpada i
 - dostaviti pravilno odvojen i označen otpad u skladište kemikalija ili za to zadužiti nekoga od zaposlenika laboratorija odnosno pokušališta.
- (2) Svi zaposlenici i ostale osobe koje obavljaju djelatnost u laboratoriju i laboratorijskom praktikumu dužne su:
 - prema naputcima voditelja centralnog laboratorija ili iskusnijih zaposlenika odvajati nastao otpad u za to predviđene posude ili plastične vreće i
 - savjesno i prema pravilima struke rukovati s opasnim tvarima, medicinskim otpadom, kontaminiranim sitnim laboratorijskim priborom i potencijalno opasnim uzorcima.
- (3) Svi zaposlenici dužni su neopasni otpad nastao u uredima, učionicama, laboratorijskim praktikumima i ostalim fakultetskim prostorima sortirati prema vrstama (papir, plastika, staklo, metal, drvo i biološki otpad) te prikupljati u za njih predviđene posude, a osoblje zaduženo za održavanje čistoće prostora će sortirani otpad prevesti na mjesto za prikupljanje većih količina takvog otpada.
- (4) Obveza svakog zaposlenika Fakulteta je da dosljedno primjenjuje odredbe ovog Pravilnika kako bi maksimalno doprinijeli zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti okoliša.

II. GOSPODARENJE OTPADOM

Članak 5.

Otpadne tvari moraju se sakupljati i odvajati prema vrstama, svojstvu i agregatnom stanju te obilježiti, odlagati i privremeno skladištiti na za to određenom mjestu, u odgovarajućim označenim spremnicima, sve dok se ne osigura njihovo zbrinjavanje.

Članak 6.

U cilju zaštite okoliša i gospodarenja otpadom potrebno je postupati tako da se:

- smanjuje količina otpada i izbjegne nastajanje istog,
- odvojeno sakuplja i odlaže otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti,
- otpad odlaže i privremeno skladišti samo na predviđenim i označenim mjestima, vodi očevidnik s podacima o vrsti i količini otpada, mjestu nastanka, načinu i mjestu odlaganja i skladištenja otpada i
- otpad zbrinjava putem ovlaštenih sakupljača otpada.

Članak 7.

Zbrinjavanje otpadnih tvari mora se obavljati na način da se izbjegne:

- štetan utjecaj na okoliš (voda, tlo, zrak) i na ljudsko zdravlje,
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta, mogućnost nastajanja požara i/ili eksplozije,
- stvaranje buke iznad dozvoljenih granica,
- stvaranje neugodnih mirisa i
- pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinja i biljaka te razvoj patogenih mikroorganizama, a sve sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom.

Članak 8.

- (1) Vrste otpada proizvedene na Fakultetu svrstavaju se u opasni i neopasni otpad.
- (2) Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014 i Priloga Uredbe (EU) br. 2017/997 i sukladno Pravilniku o vrstama

- otpada te Pravilniku o katalogu otpada kao naprimjer: zarazni, farmaceutski, kemijski i citotoksični otpad, ambalaža onečišćena opasnim tvarima, električna i elektronička oprema, fluorescentne cijevi, oštri predmeti, tiskarski toneri, baterije, akumulatori i slično.
- (3) Neopasni otpad čini komunalni otpad i ostale vrste otpada čija svojstva možemo iskoristiti: papir, staklo, plastika, ambalaža od kartona, biorazgradivi otpad i slično.

Članak 9.

Skladište otpada je prostor gdje se prikuplja veća količina opasnog i neopasnog otpada i nusproizvoda. Skladište otpada mora biti uređeno po propisanim uvjetima i pod nadzorom i opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom. U skladište otpada nije dopušten ulazak neovlaštenim osobama.

Članak 10.

- (1) Nusproizvodi životinjskog podrijetla sukladno Uredbi (EZ) br. 1069/2009 podrazumijevaju čitava tijela ili dijelove tijela životinja, proizvode životinjskog podrijetla ili druge proizvode dobivene od životinja, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, zametke i sjeme. Pod pojmom životinja podrazumijevaju se kralježnjaci i bezkralježnjaci.
- (2) Nusproizvode životinjskog podrijetla koji nastaju obavljanjem djelatnosti Fakulteta potrebno je na odgovarajući način zbrinuti i uskladištiti do preuzimanja od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 11.

Otpad se ovisno o svojstvu razvrstava u skladu s Pravilnikom o katalogu otpada u više grupa odnosno podgrupa i obilježava ključnim brojem otpada. Ključni broj otpada je jedinstvena oznaka vrste otpada i sastoji se od šesteroznamenastog broja kojem je u slučaju opasnog otpada pridružen znak *.

III. NAČIN ZBRINJAVANJA OTPADA

Članak 12.

Otpadne tvari moraju se odlagati u skladištima otpada na za njih predviđenim označenim mjestima. Svaka vrsta otpada odlaže se u odgovarajuće spremnike, označene ključnim brojem i nazivom te vrste otpada gdje se sakuplja i skladišti do predaje ovlaštenom sakupljaču.

Članak 13.

Zabranjeno je odlagati otpadne i/ili štetne tvari u krutom ili tekućem stanju na hodnicima, stubištima, prolazima za evakuaciju, ispred ulaza u objekte, na zelene površine ili ih bacati u kanalizacijski sustav.

Članak 14.

Otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiselina, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) odnosno vrste otpada koje međusobnim kontaktom ili kontaktom s tvarima prisutnim na lokaciji mogu uzrokovati neželjenu interakciju (fizikalne ili kemijske reakcije koje dovode do nagle promjene temperature ili oslobađanja para i sl.) i time mogu dovesti u opasnost ljudsko zdravlje odnosno uzrokovati štetni utjecaj na okoliš moraju se skladištiti odvojeno jedan od drugog u zasebnim primarnim spremnicima, a tekući opasni otpad i na razdvojenim slijevnim površinama i zasebnim sekundarnim spremnicima.

Članak 15.

Komunalni otpad odlaže se u odgovarajući spremnik dok ga ne preuzme nadležna komunalna tvrtka.

Članak 16.

Papir, karton i ambalaža od papira i kartona prikuplja se odvojeno s ciljem smanjivanja količine komunalnog otpada, odnosno u cilju uporabe i recikliranja te pripreme za ponovnu uporabu. Odvojeno prikupljeni papir, karton i ambalaža odlaže se u odgovarajući spremnik dok otpad ne preuzme nadležna komunalna tvrtka.

Članak 17.

Staklo i staklena ambalaža prikuplja se odvojeno s ciljem smanjivanja količine komunalnog otpada, odnosno u cilju uporabe i recikliranja te pripreme za ponovnu uporabu. Odvojeno prikupljeno staklo i staklena ambalaža odlaže se u odgovarajući spremnik u skladištu dok otpad ne preuzme nadležna komunalna tvrtka.

Članak 18.

Plastika i plastična ambalaža prikuplja se odvojeno s ciljem smanjivanja količine komunalnog otpada, odnosno u cilju uporabe i recikliranja te pripreme za ponovnu uporabu. Odvojeno prikupljena plastika i plastična ambalaža odlaže se u odgovarajući spremnik u skladištu dok otpad ne preuzme nadležna komunalna tvrtka.

Članak 19.

Otpadni metal i drvo prikuplja se odvojeno s ciljem smanjivanja količine komunalnog otpada, odnosno u cilju uporabe i recikliranja te pripreme za ponovnu uporabu. Odvojeno prikupljeni metal i drvo odlaže se u odgovarajući spremnik na skladištu dok otpad ne preuzme tvrtka ovlaštena za zbrinjavanje te vrsta otpada.

Članak 20.

Zarazni otpad sakuplja se na mjestu nastanka u crvenim vrećama ili plastičnim spremnicima sa crvenim poklopcima. Zavezane vreće i/ili dobro zatvoreni spremnici odvoze se na za to određeno mjesto u skladištu do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 21.

Ambalaža (staklena, plastična, metalna) onečišćena opasnim tvarima ili s ostacima opasnih tvari, dobro zatvorena originalnim zatvaračem, sakuplja se na mjestu nastanka u plastične vreće te se odlaže u odgovarajući spremnik na skladištu opasnog otpada do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 22.

- (1) Kemikalije koje su preostale nakon radnog procesa, kojima je istekao rok trajanja ili se više ne koriste, sakupljaju se u dobro zatvorenoj odgovarajućoj ambalaži, na mjestu nastanka u odgovarajuće spremnike te se odvoze i odlažu na označenim mjestima u skladištu za opasni otpad do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.
- (2) Čiste kemikalije koje se više ne koriste, a koje jedan laboratorij ne koristi, mogu se darovati drugom laboratoriju. Ukoliko navedena kemikalija nije više potrebna proglašava se otpadom i zbrinjava na odgovarajući način.

Članak 23.

Laboratorijski sitni pribor (stakleni, plastični, metalni) onečišćen opasnim tvarima ili s ostacima opasnih tvari potrebno je razvrstati prema vrsti materijala i razini opasnosti, skupiti na mjestu nastanka u odgovarajuće spremnike i odložiti u skladištu za opasni otpad do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 24.

Filterski materijal, tkanina i sredstva za brisanje i upijanje onečišćeni opasnim tvarima ili ostacima opasnih tvari sakuplja se na mjestu nastanka u plastične vreće te se odvozi i odlaže na označenim mjestima u skladištu za opasni otpad do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 25.

Biološki nusproizvod čine stelja onečišćena životinjskim izlučevinama, uginule ili usmrćene životinje iz nastambi za pokusne životinje koje se koriste u istraživačke i edukacijske svrhe. Stelja onečišćena životinjskim izlučevinama zbrinjava se u nepropusne vreće ili posude s hermetičkim zatvaranjem i odlaže u skladištu do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke. Lešine životinja (uginule ili usmrćene) pohranjuju se u nepropusne, neprozirne vreće, u obilježenu ledenicu isključivo za tu namjenu, koja je pod ključem do preuzimanja nusproizvoda od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 26.

- (1) Medicinski otpad je otpad nastao prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja; otpad nastao u istraživačkim djelatnostima kao i otpad nastao prilikom pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja. Prema svojstvima, medicinski otpad može biti opasni i neopasni medicinski otpad.
- (2) Opasni medicinski otpad potrebno je odvojeno sakupljati u hermetički zatvorene spremnike, a zarazni medicinski otpad i na propisanoj temperaturi, te ga sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom pravilno skupiti i zbrinuti do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 27.

Hranjive podloge za mikroorganizme ili za kulturu stanica i tkiva nakon upotrebe potrebno je prikupiti i sterilizirati u autoklavu. Nakon sterilizacije potrebno ih je pohraniti u hermetički zatvorene posude koje se odlažu u skladištu do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 28.

- (1) Ostaci uzoraka tla, organskog gnojiva ili biljnog materijala koji su zagađeni patogenim štetočinama, mikroorganizmima, beskralježnjacima i koji mogu izazvati ekološku štetu potrebno je sterilizirati suhim zrakom ili autoklaviranjem te preraspodijeliti po površini tla i zaorati na prostorima fakultetskog pokušališta.
- (2) Ostaci uzoraka tla, organskog gnojiva ili biljnog materijala zagađeni teškim materijalima ili opasnim kemijskim tvarima potrebno je prikupiti u zatvorene posude i odložiti u skladište do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.
- (3) Ostaci uzoraka tla, organskog gnojiva ili biljnog materijala koji nisu zagađeni teškim metalima ili opasnim kemijskim tvarima, patogenim štetočinama, mikroorganizmima odnosno beskralježnjacima potrebno je skupiti na prostorima fakultetskih pokušališta, preraspodijeliti po površini tla i zaorati.

Članak 29.

Električna i elektronička oprema koja se više ne koristi otpisuje se te se prikuplja, važe i odlaže u skladište do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 30.

Otpadne fluorescentne cijevi i štedne žarulje sakupljaju se u odgovarajućem spremniku u skladištu otpada do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 31.

Otpadni tiskarski toneri od uredskih printera i uređaja za fotokopiranje prikupljaju se odvojeno u posebnom spremniku otpada u skladištu do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 32.

Otpadne baterije i akumulatori prikupljaju se odvojeno u posebnom spremniku u skladištu otpada do preuzimanja otpada od strane ovlaštene tvrtke.

Članak 33.

Prikupljeni otpad smije se skladištiti do jedne godine od njegova nastanka.

Zarazni medicinski otpad smije se skladištiti najdulje 15 dana na temperaturi do +8°C, a na temperaturi od +8°C do +15°C najdulje osam dana.

IV. EVIDENCIJA, NADZOR I PRIJAVLJIVANJE OTPADNIH TVARI

Članak 34.

O vrstama, količini, mjestu nastajanja i postupcima zbrinjavanja otpadnih tvari vodi se dokumentacija popisana Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Članak 35.

- (1) Kemijski, medicinski, plastični te opasni i neopasni otpad prikuplja se u manjim količinama na mjestu nastanka.
- (2) Jednom tjedno, u pravilu, zadnji radni dan u tjednu od 12 do 14 sati otpad se prikuplja i evidentira u skladištu otpada.
- (3) Otpad razvrstan prema agregatnom stanju, materijalu i tipu opasnosti sakuplja se u zatvorene spremnike ili dobro zatvorene plastične vreće potrebno je jasno i čitko označiti oznakom koja sadrži podatke o nazivu Centralnog laboratorija u kojem je otpad nastao, ključni broj i naziv otpada te u slučaju opasnog otpada natpis "OPASNI OTPAD" i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.
- (4) Za svaki otpad potrebno je popuniti obrazac evidencijskog lista. Evidencijski list popunjava voditelj centralnog laboratorija ili voditelj pokušališta ili osoba koju je za to zadužio voditelj centralnog laboratorija ili pokušališta.
- (5) Otpad zajedno s evidencijskim listom predaje se povjereniku za otpad ili njegovom zamjeniku u skladišne prostorije.
- (6) Povjerenik ili zamjenik povjerenika prilikom preuzimanja otpada važe otpad, kategorizira prema ključnim brojevima, odlaže na predviđeni prostor te popunjava očevidnik ONTO obrazac i evidencijski list.
- (7) Evidencijski list je sastavni dio ovog Pravilnika – obrazac 1.
- (8) Povjerenik za otpad zbrinjava otpad na način da ga predaje sakupljaču otpada koji posjeduje važeće ovlaštenje Ministarstva ili isti, u slučaju kada se radi o ambalaži, praznim tonerima i slično, sam odvozi na zbrinjavanje sakupljaču otpada.

Članak 36.

Podaci iz očevidnika dostavljaju se sukladno Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša na propisanim obrascima nadležnom uredu za zaštitu okoliša jednom godišnje.

Članak 37.

Uz svaki odvoz otpada predaje se Prateći list za otpad kao dio Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, ispunjen i ovjeren od povjerenika za otpad ili njegovog zamjenika ili voditelja pokušališta i ovlaštenog sakupljača koji preuzima otpad na temelju ugovora. Ovlašteni sakupljač vraća Fakultetu kopiju ovjerenog pratećeg lista. Prateći list Fakultet je dužan čuvati pet godina od dana preuzimanja otpada.

Članak 38.

Deklaracija o fizikalnim i kemijskim svojstvima opasnog otpada ispunjava se, ovjerava i predaje uz Prateći list za otpad ako je količina vrste opasnog otpada manja od jedne tone. Ako je količina pojedine vrste opasnog otpada, na godišnjoj razini, veća od jedne tone potrebno je od ovlaštenog laboratorija tražiti analizu fizikalnih i kemijskih svojstava te vrste otpada i izvještaj o analizi predati sakupljaču otpada zajedno s Pratećim listom za otpad.

Članak 39.

Voditelji centralnog laboratorija, voditelj pokušališta i povjerenik za otpad, odnosno zamjenik povjerenika za otpad su osobe odgovorne su za točnost i ažurnost podataka navedenih u očevidniku i pratećoj dokumentaciji.

Članak 40.

O svim izvanrednim situacijama i promjenama u procesu nastanka i gospodarenja otpadom voditelji centralnog laboratorija i voditelj pokušališta dužni su pisanim izvješćem izvijesti povjerenika za otpad, odnosno zamjenika povjerenika za otpad i dekana.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA PROVOĐENJE MJERA

Članak 41.

Sukladno zakonskim propisima Fakultet je dužan:

- organizirati odlaganje, skladištenje i predaju otpada ovlaštenom sakupljaču, spriječiti uništavanje otpadnog materijala koji se može ponovo upotrijebiti ili reciklirati,
- osigurati redovito vođenje propisane dokumentacije i
- na zahtjev nadležnih službi iz područja zaštite okoliša i zaštite voda dostaviti sve podatke o postupanju s otpadom i provesti njihove zahtjeve i naloge.

Članak 42.

Svaki zaposlenik Fakulteta dužan je provoditi mjere utvrđene ovim Pravilnikom u dijelu koji obuhvaća njegov djelokrug rada.

Članak 43.

Voditelji projekata i suradnje su dužni prilikom prijave projekata odnosno ugovaranja suradnje osigurati financijska i materijalna sredstva za zbrinjavanje otpada sukladno odredbama ovog Pravilnika.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Ovim Pravilnikom regulirano je gospodarenje svim vrstama otpada koje nastaju na Fakultetu.

Članak 45.

- (1) Ovaj Pravilnik donosi Fakultetsko vijeće.
- (2) Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način koji je jednak njegovom donošenju.

Članak 46.

Svi pojmovi korišteni u ovom Pravilniku koji imaju rodni značaj obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 47.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

DEKAN
Prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Fakulteta 19. srpnja 2021., te je stupio na snagu dana 27. srpnja 2021.

TAJNICA FAKULTETA
Renata Meleš, mag. iur.

KLASA: 003-05/21-01/01
URBROJ: 2158-94-02-21-18